

20/70

**VIII
WYSTAWA
PRAC
GRUPY
REALISTÓW**

ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW
ARTYSTYCZNYCH

**VIII
WYSTAWA
PRAC
GRUPY
REALISTÓW**

malarstwo, rzeźba, grafika

styczeń – luty 1970

Warszawa, „Zachęta“ plac Małachowskiego 3

NOWOCZESNOŚĆ! Nowoczesny samochód, nowoczesna łazienka, nowoczesne spodnie, nowoczesna rzeźnia, nowoczesna moralność...? nowoczesny człowiek...? nowoczesna sztuka...? Czyżby to były pojęcia jednorodne? A może chodzi tu o nowoczesność praktyczną, sezonową w jednym wypadku a w drugim, o nowoczesność „wieczną”, ludzką? A może chodzi tu z jednej strony o doskonałość techniki, jakość materiału, sprawność organizacji i o odwieczne dziedziny prawdy, dobra, piękna z drugiej strony.

U nas w Polsce, w kraju obciążonym tradycją biedy i zacofania, słowo „nowoczesność” z góry usposabia życzliwie do wszelkich poczynań, dokonywanych w jego imieniu.

Przyjmuje się, że to co nowoczesne jest dobre i piękne a przynajmniej jak los — nieuniknione. Stanowisko takie znośne, choć często złudne w różnych dziedzinach życia codziennego, jak na przykład w modzie, przeniesione na obszar sztuki daje często wyniki równie powierzchowne co nieodpowiedzialne. Ponieważ zaś jest nieprecyzyjne i wieloznaczne różni, różnie interpretują je na swój użytek. Można w nim widzieć również przejaw aktywnego, odkrywczego, postępowego stosunku artysty do świata.

W tym rozumieniu nie wiąże się ono z żadnym określonym kierunkiem artystycznym lecz jest wyrazem osobistej postawy artysty. W takim też charakterze jest pojęcie „nowoczesność” atrybutem tendencji stanowiących siłę motoryczną grupy realistów, jest spoiwem łączącym różne temperamenty twórcze we wspólnej organizacji i długoletniej współpracy.

Dla realistów interesujące są wszystkie nowości ukazujące się we współczesnej sztuce światowej. Odróżniają jednak to co odkrywcze od tego co tylko modne, skłonni są przyswoić wszystko to co poszerza widzenie i rozumienie współczesnego świata, a odrzucają wszystko to co jałowe i puste. Krytycyzm taki uważają za konieczny warunek powstania sztuki autentycznej, prawdziwej. Są świadomi nowoczesnych, postępowych wartości tkwiących we własnym społeczeństwie, w jego tradycji narodowej i artystycznej i w jego dniu dzisiejszym. Są przeciwni nowoczesności wymierzonej przeciw dążeniom i tęsknotom ludzi, wśród których przyszło im żyć i tworzyć, bez względu na to jak bardzo „prowincjonalnym” nazwano by takie stanowisko.

J. K.

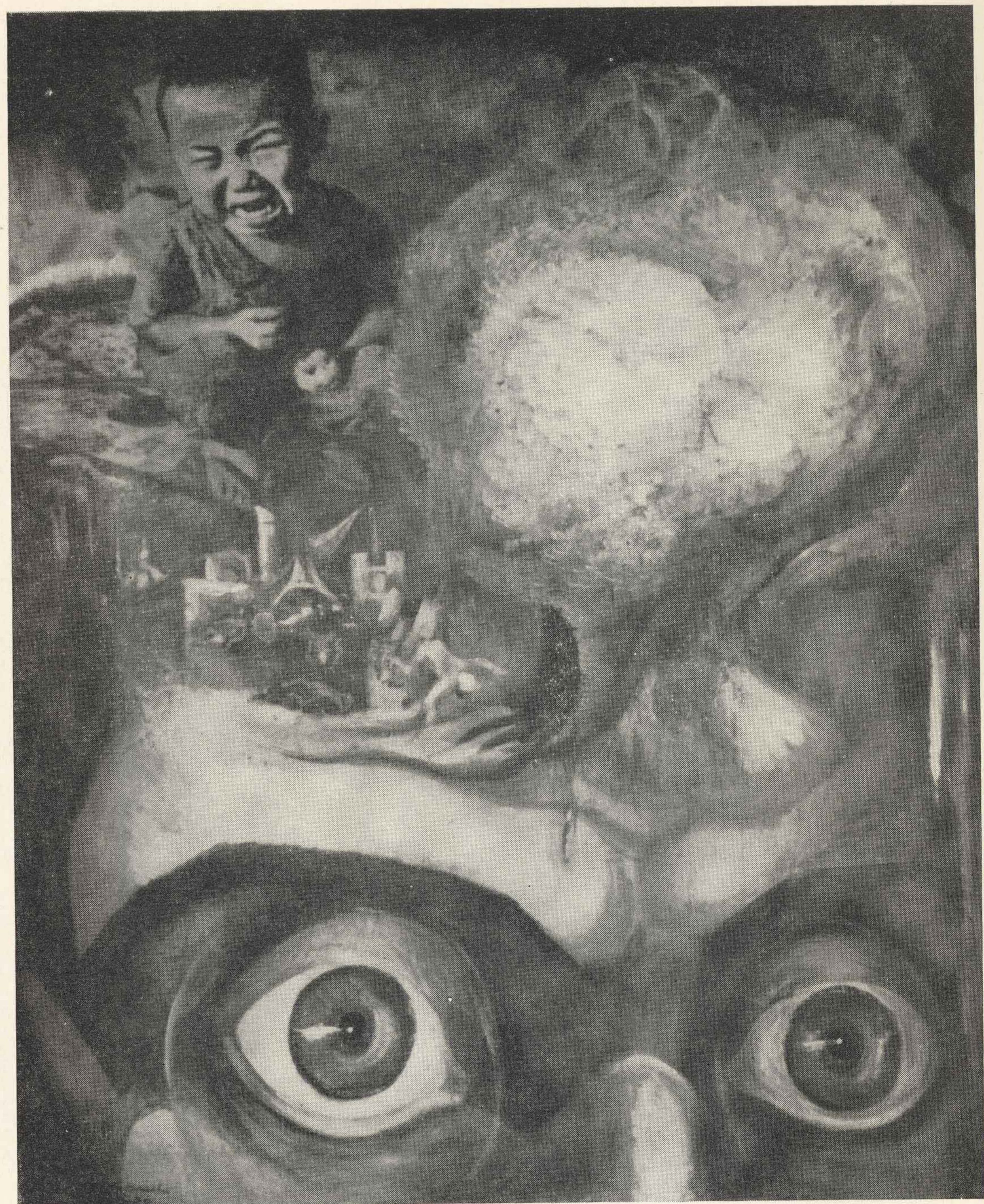
1. Jan Aleksion, Przedmieście

10. Mieczysław Baryłko, *Martwa natura*

17. Olgierd Bierwiazonek, *Chłopiec z książką*

20. Gabriel Bracho, Hiroshima

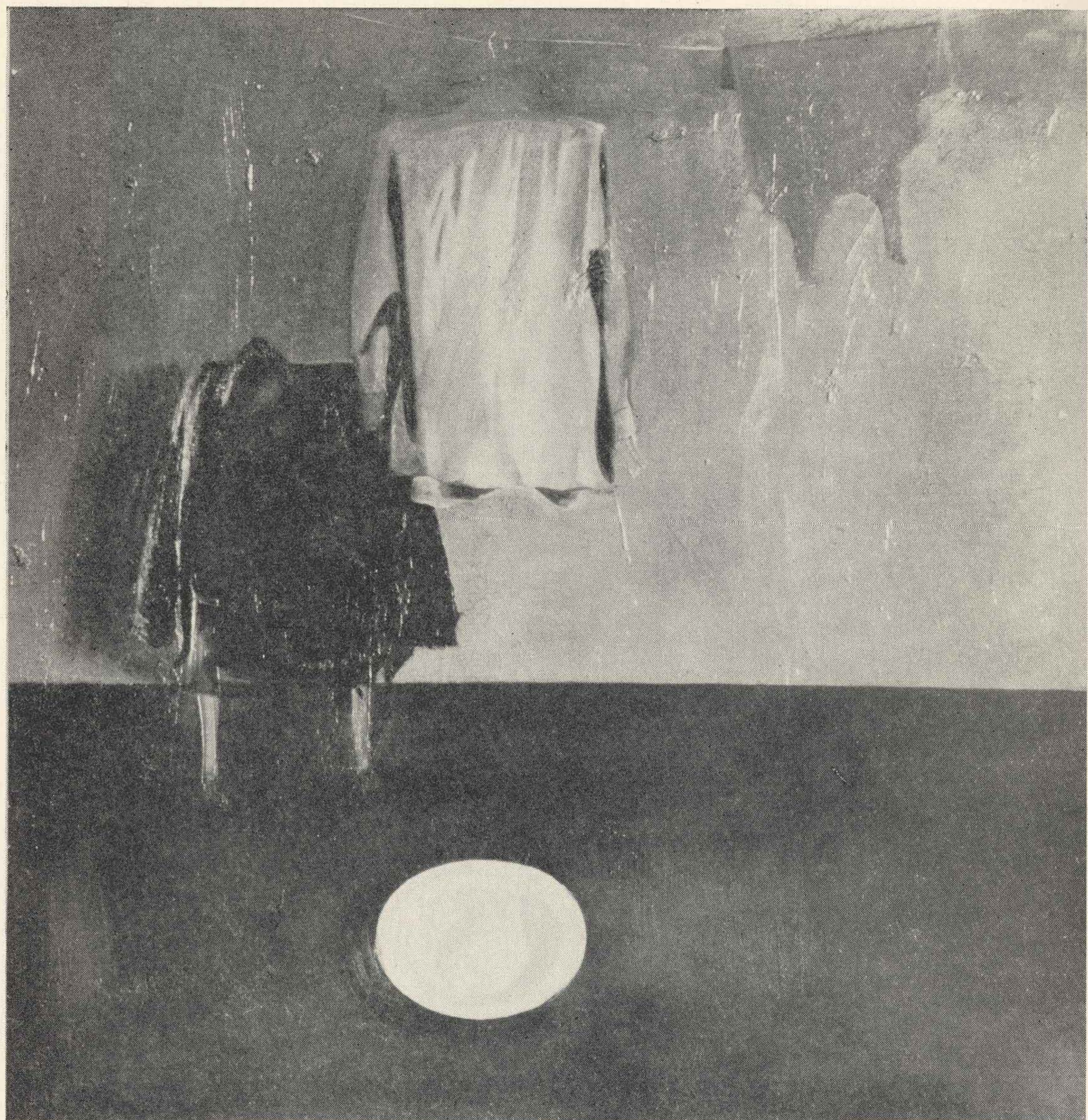
30. Wiesław Garboliński, Warszawa wolna

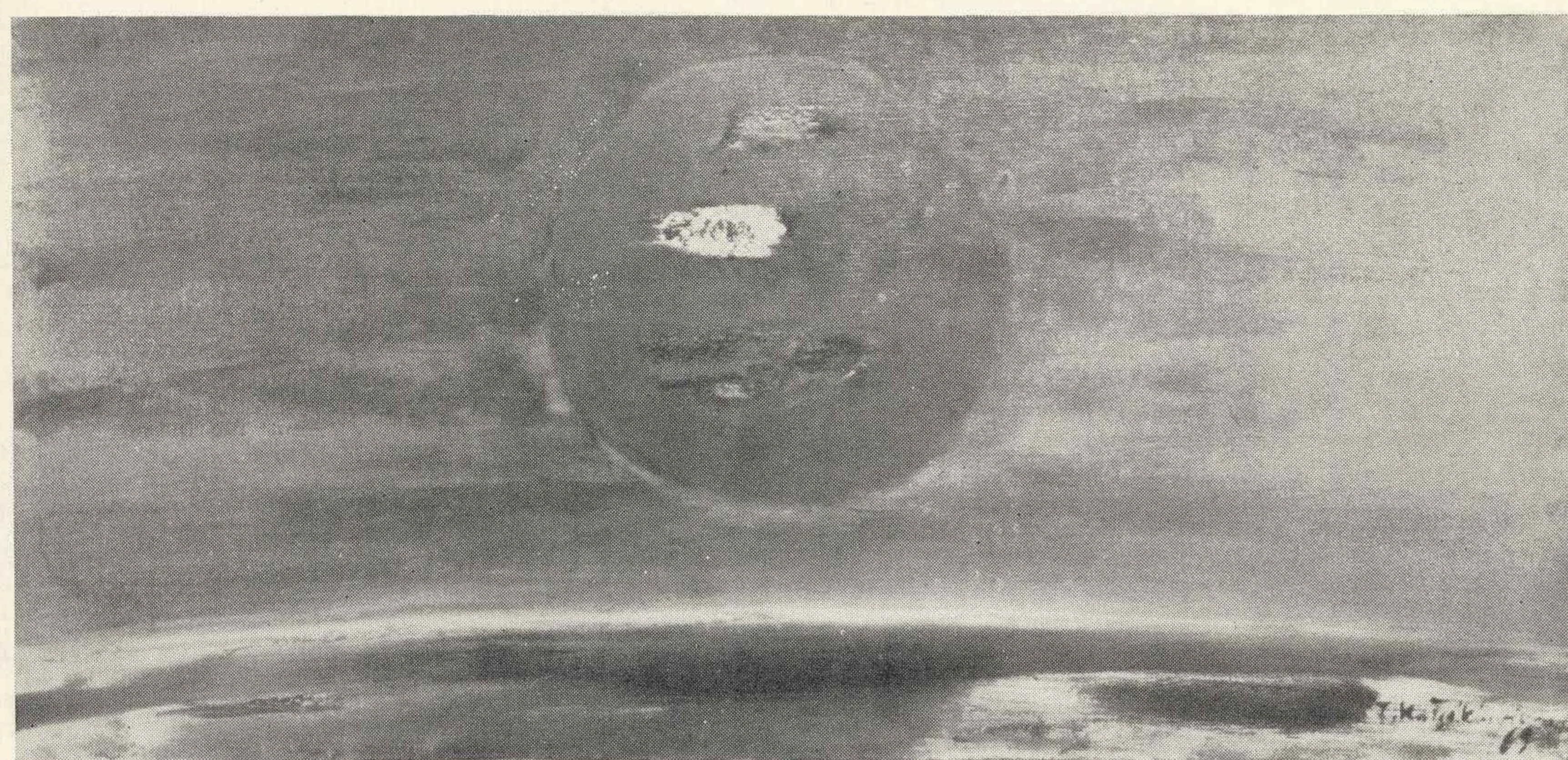
32. Stefan Garwatowski, Getto-1943

38. Eleonora Jagaciak-Baryłko, Portret Wandy S.

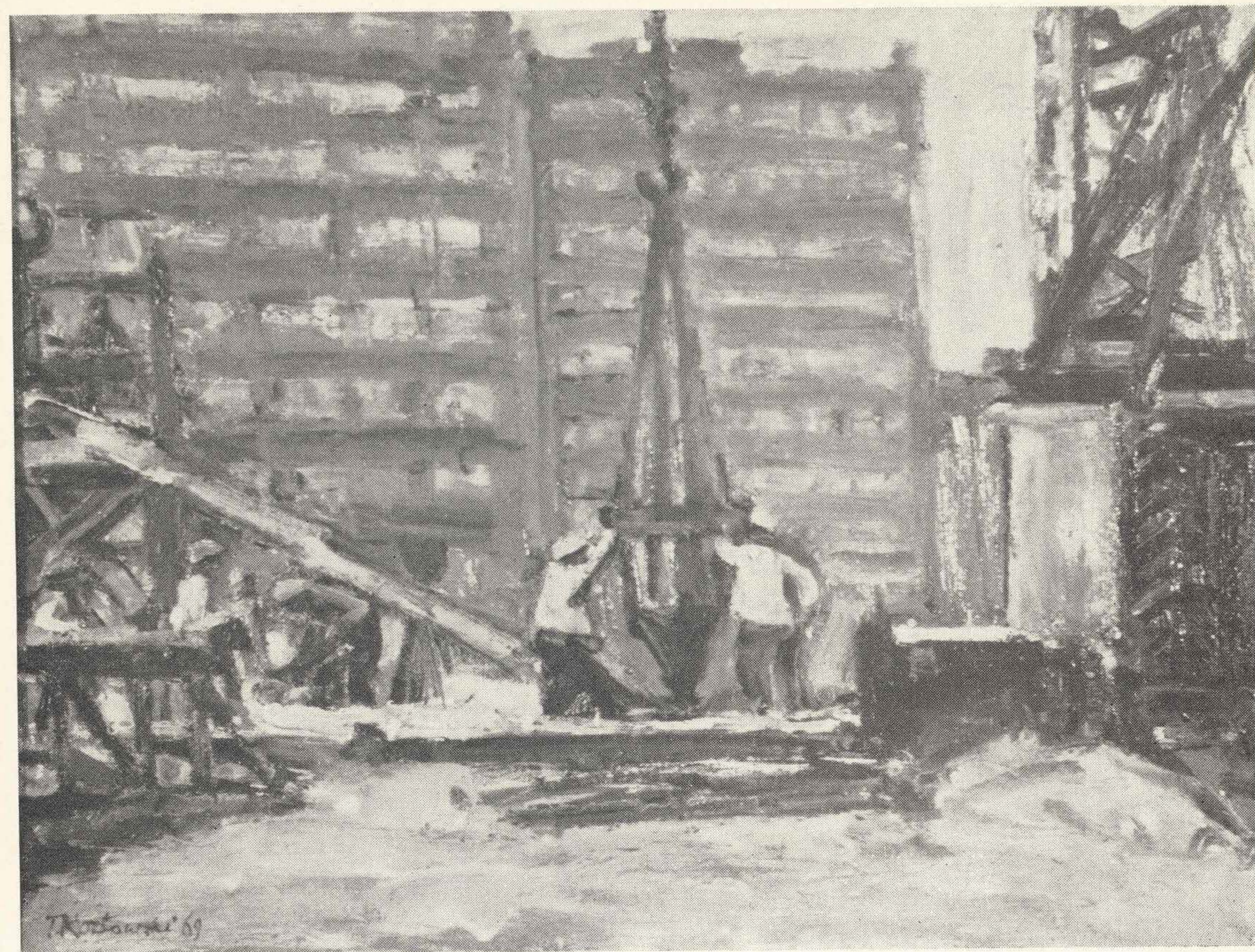
46. Janusz Kaczmarek, Wnętrze

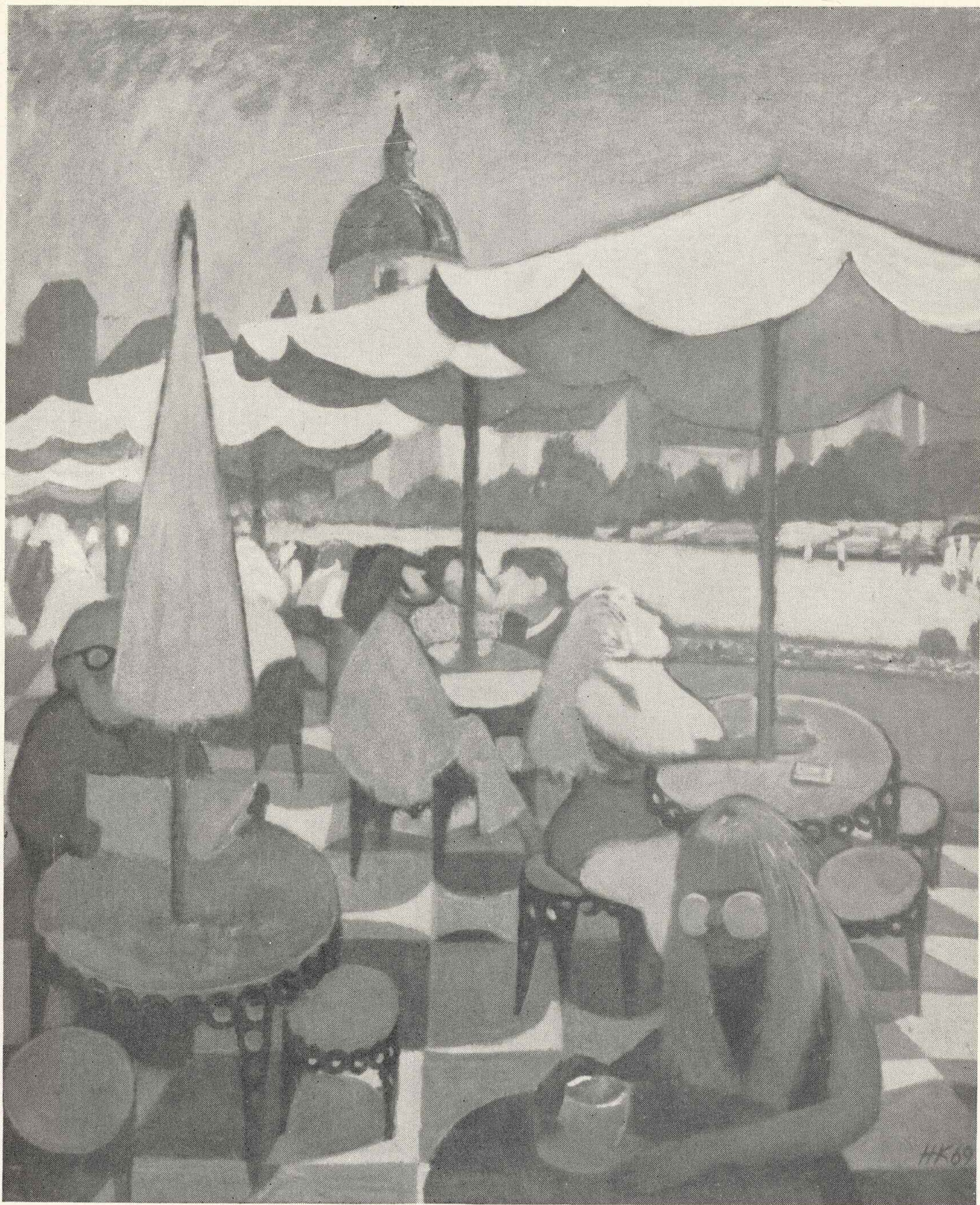
48. Zdzisław Kałkiewicz, Zachód ziemi

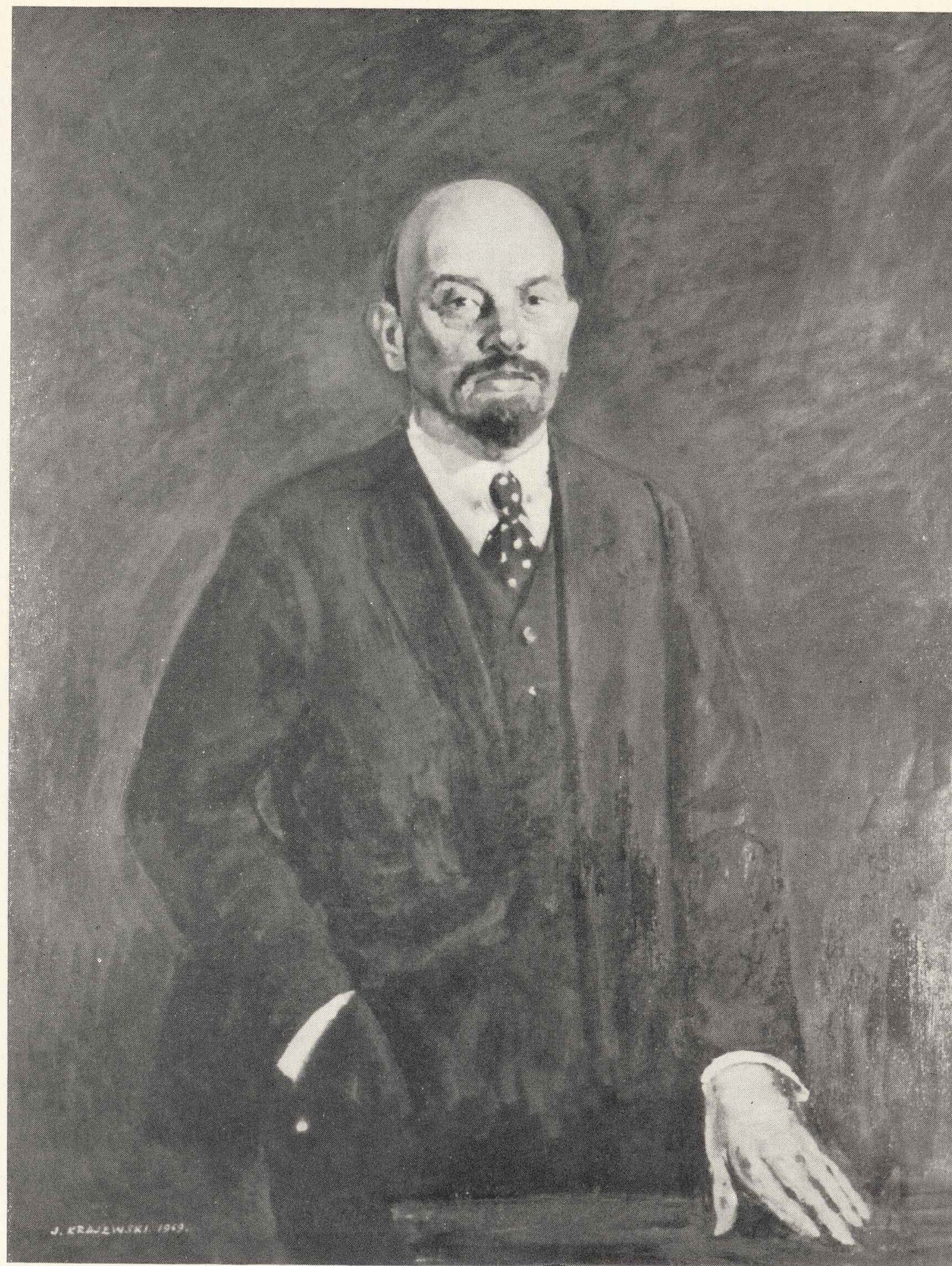
53. Alfons Karny, *Młody Dzierżyński*

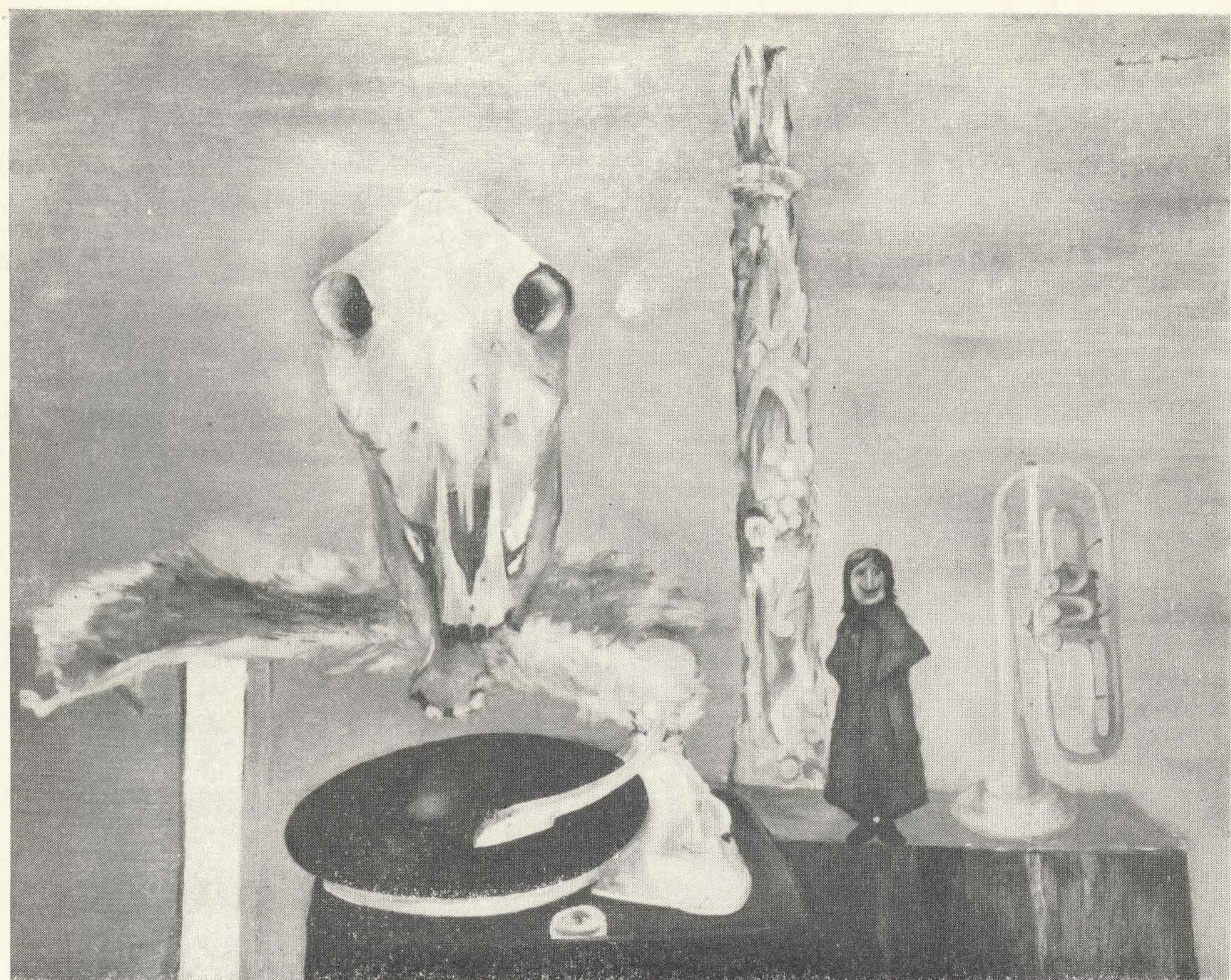
59. Tadeusz Kozłowski, *Budowa*

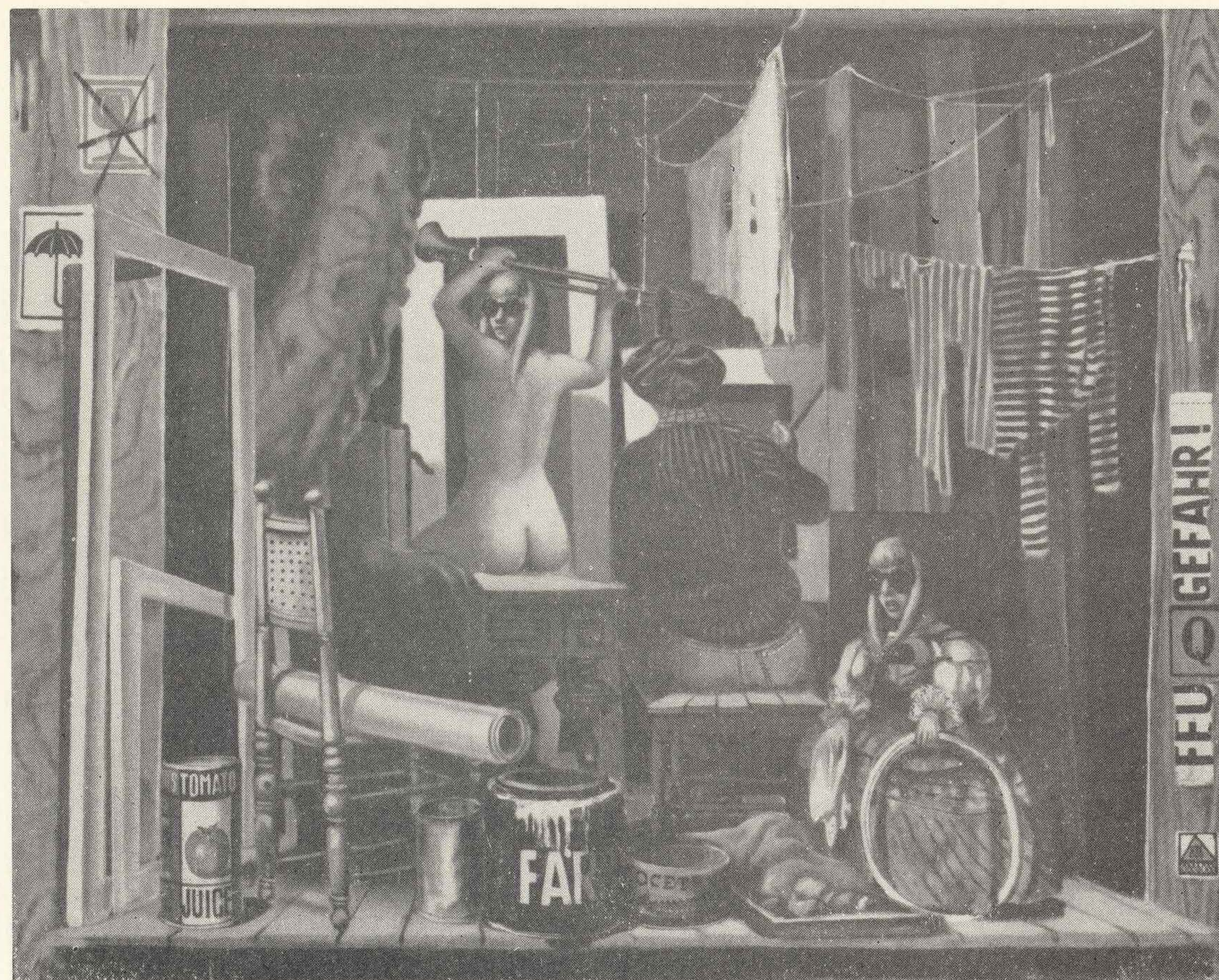
65. Helena Krajewska, Kawiarnia na Nowym Mieście

68. Juliusz Krajewski, Lenin

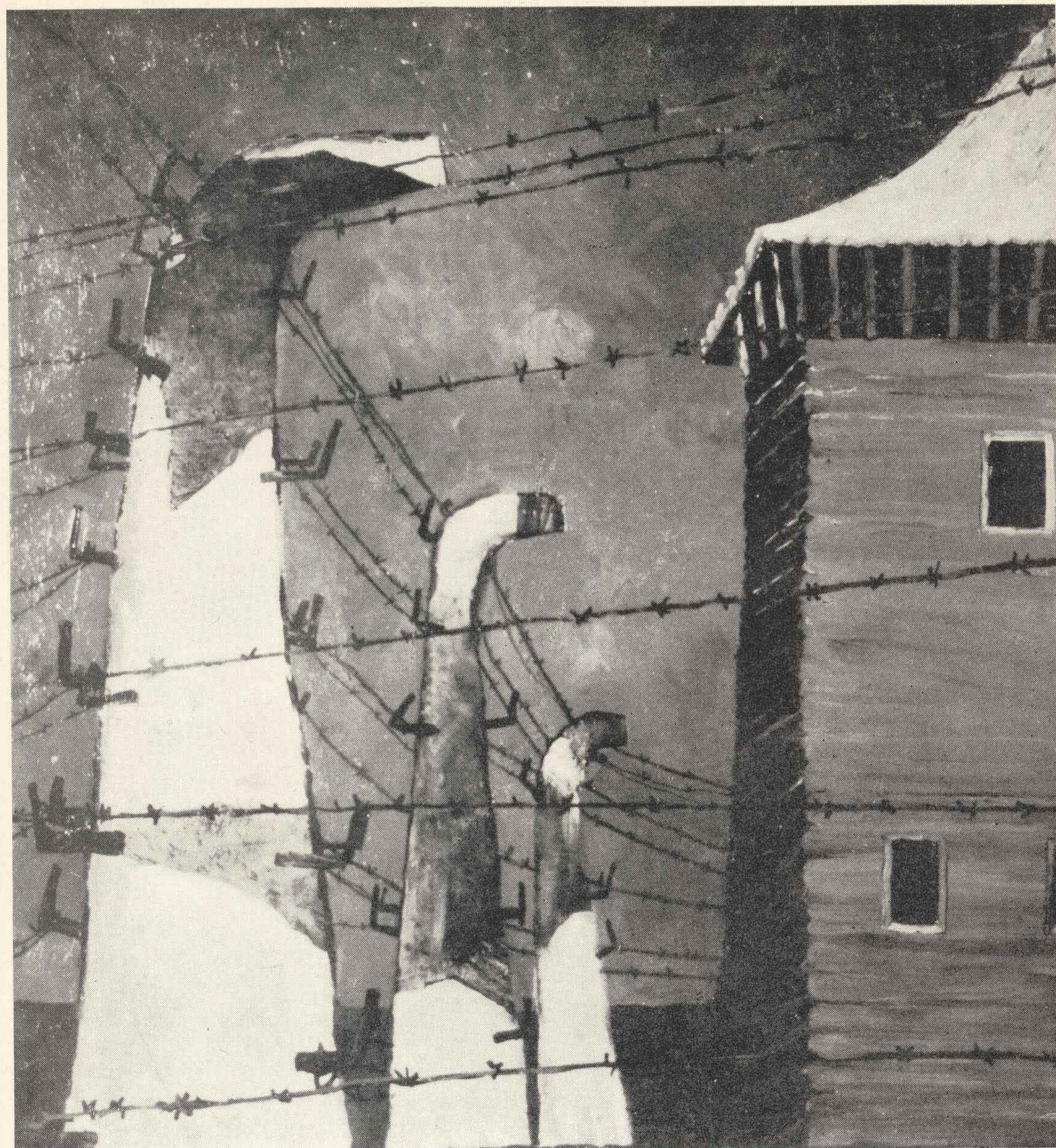
72. Przybysław Krajewski, *Tango dla białego konia*

79. Jerzy Krawczyk, *Pracownia*

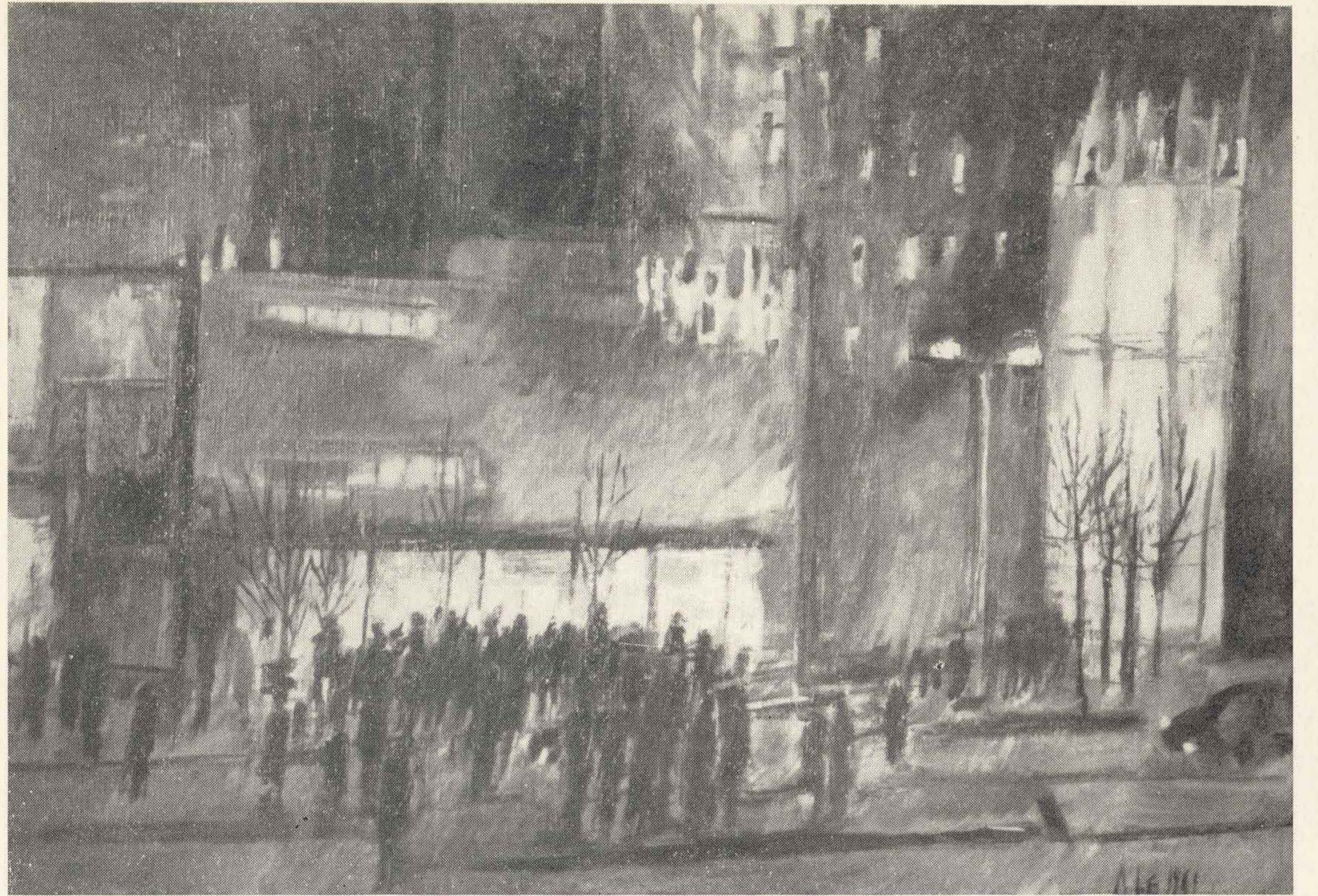
95. Stanisław Kulon, Korczak

99. Krystyna Liberska, Druty

105. Benon Liberski, *Jestem w Warszawie mamó*

110. Anna Lisiewicz-Grundland, *Wieczór I (Sezam)*

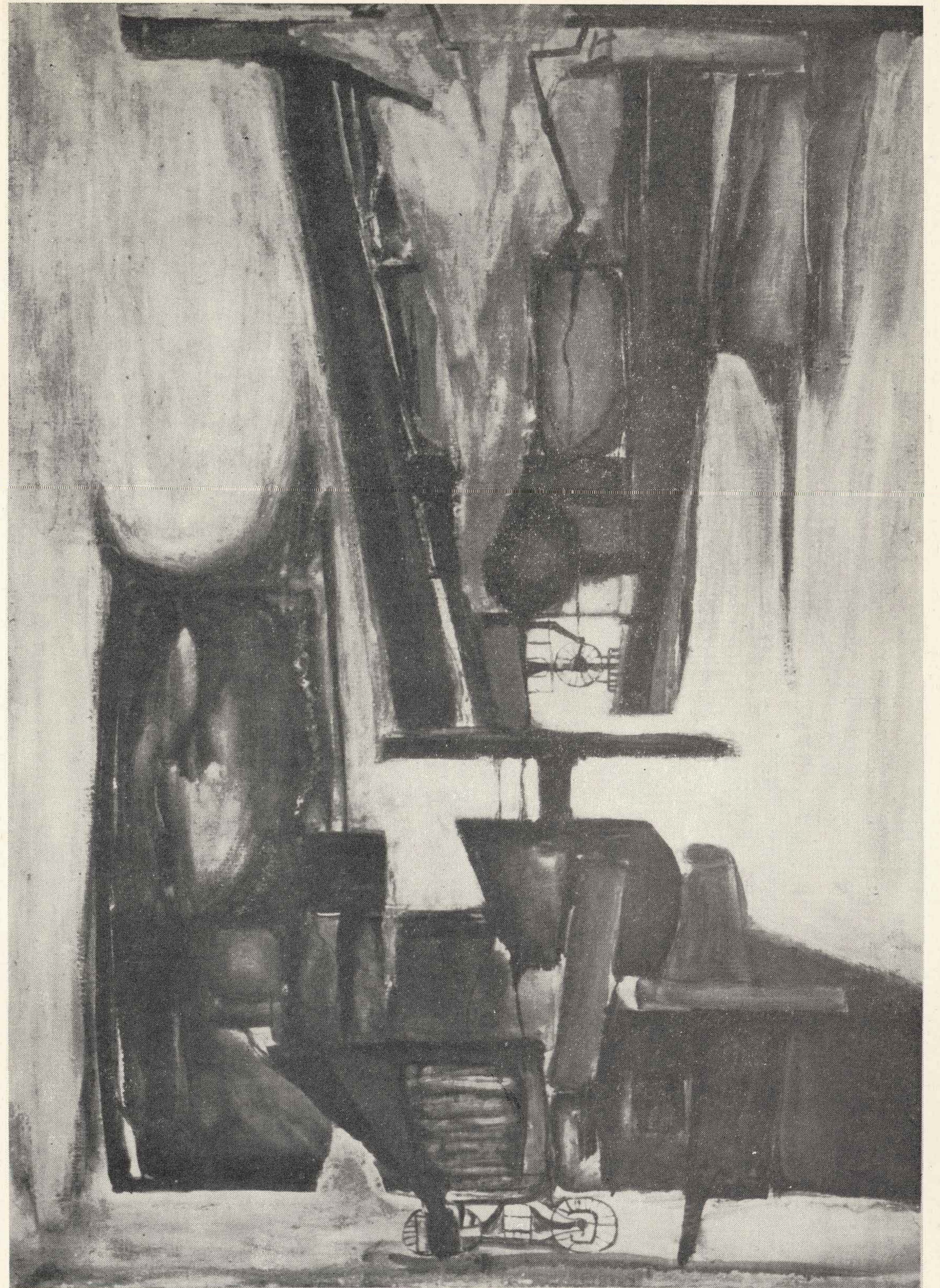
117. Stanisław Michałowski, *Za towarzysza*

119. Teodozja Młynarska, *Martwa natura z rzeźbą*

135. Józef Młynarski, Warszawa 1944

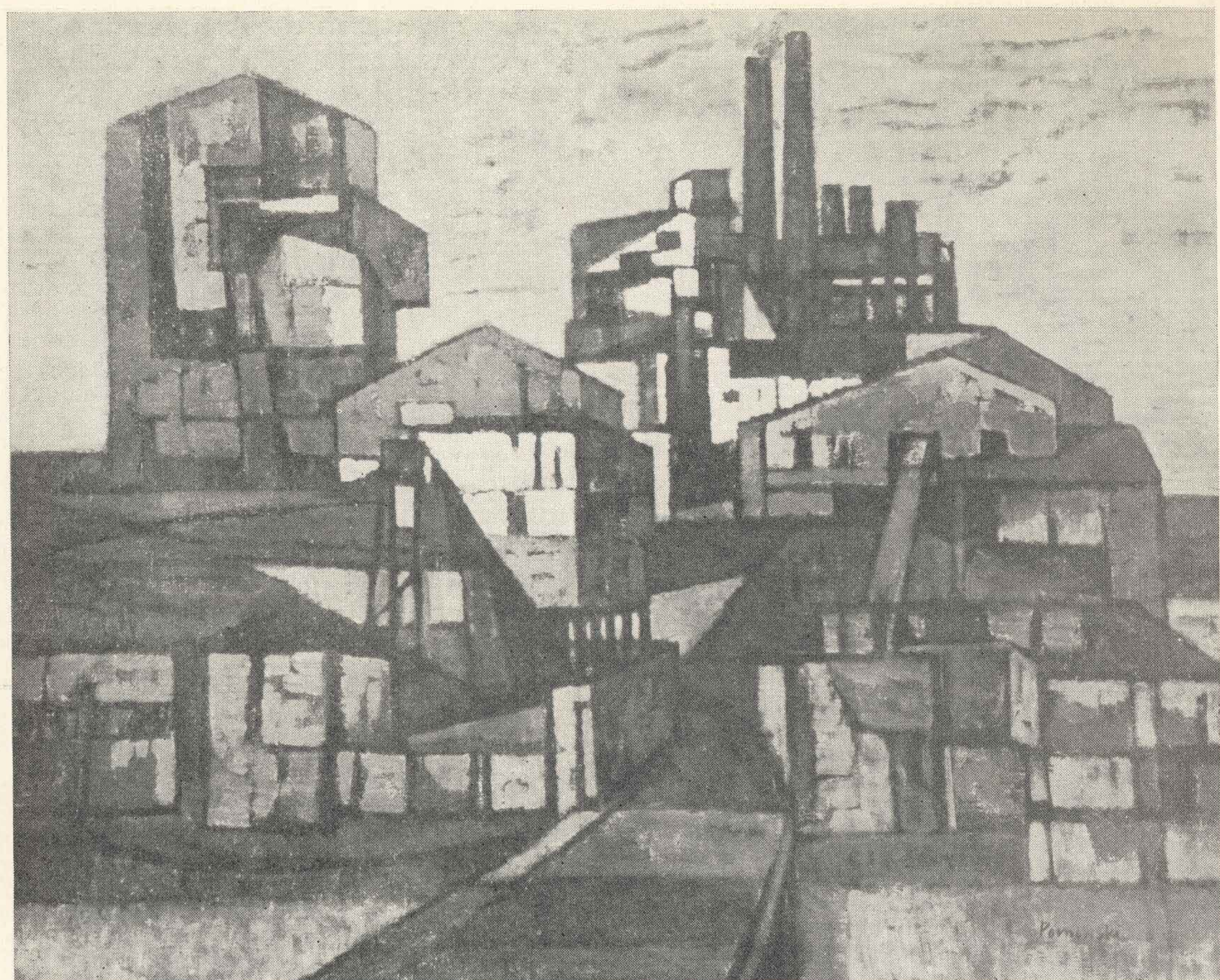
141. Urszula Nowocień-Stewula, Przemysł IV

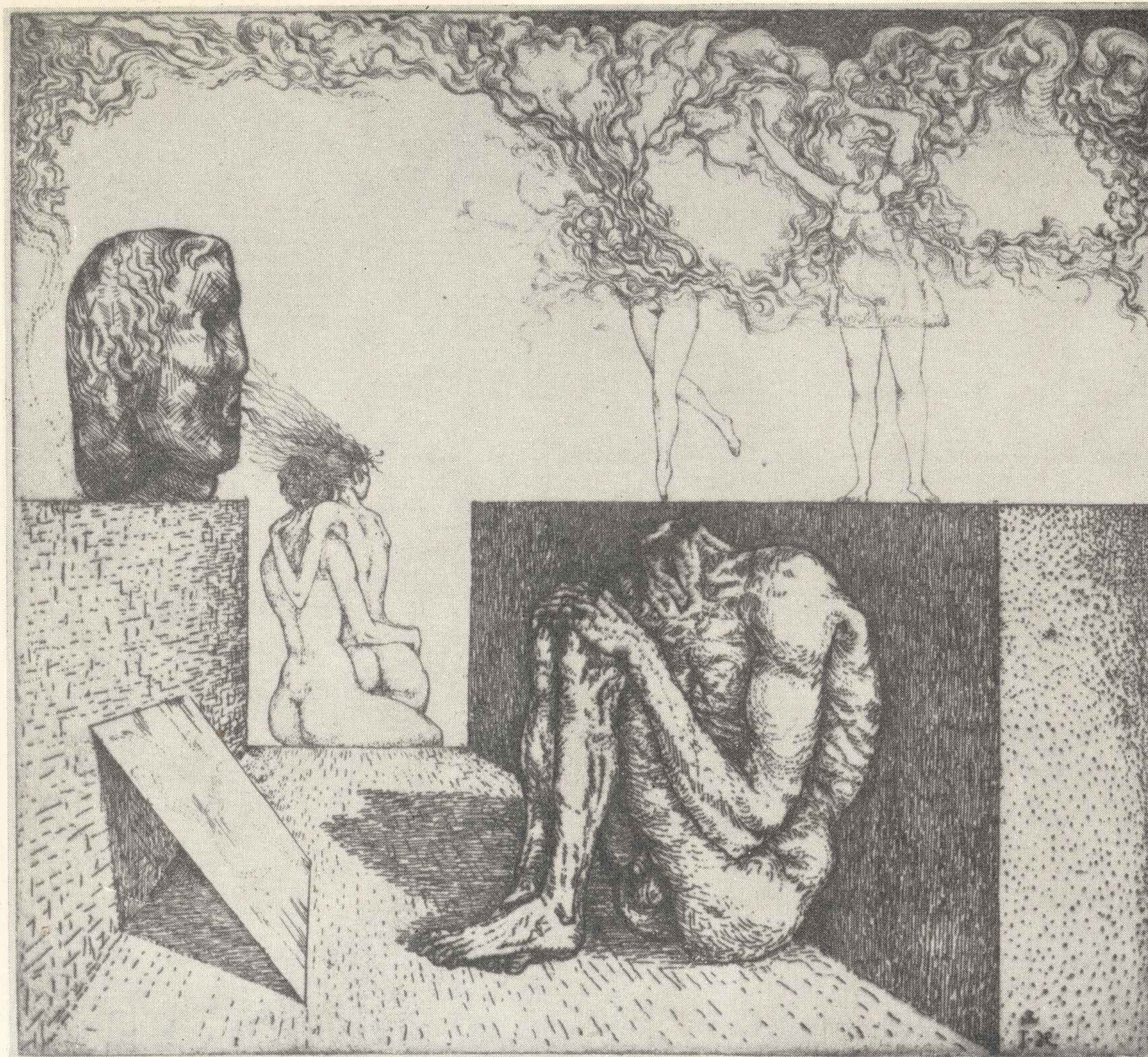
135. Józef Młynarski, Warszawa 1944

141. Urszula Nowocień-Stewula, Przemysł IV

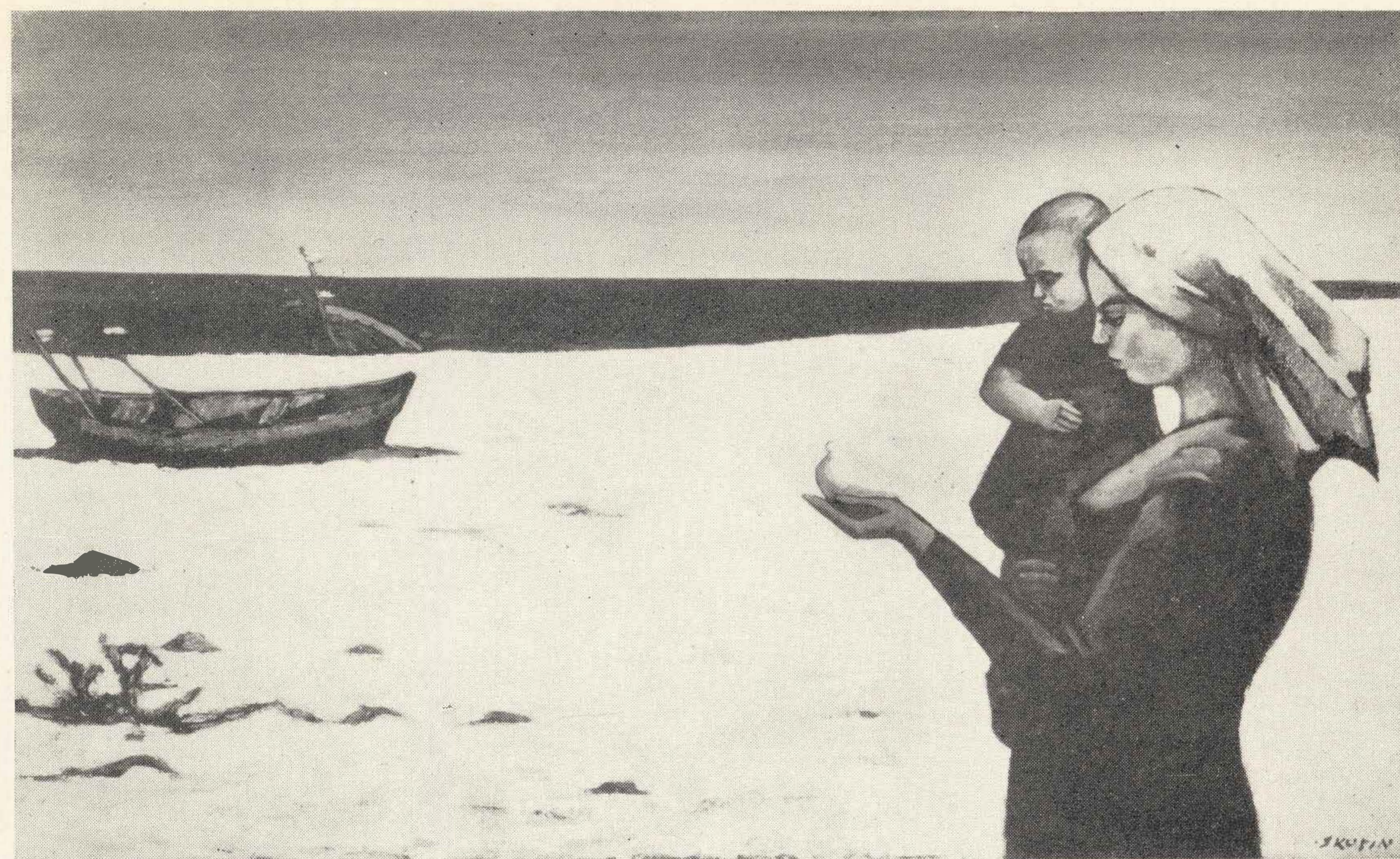
147. Rafał Pomorski, Huta

157. Leszek Rózga, Intymność

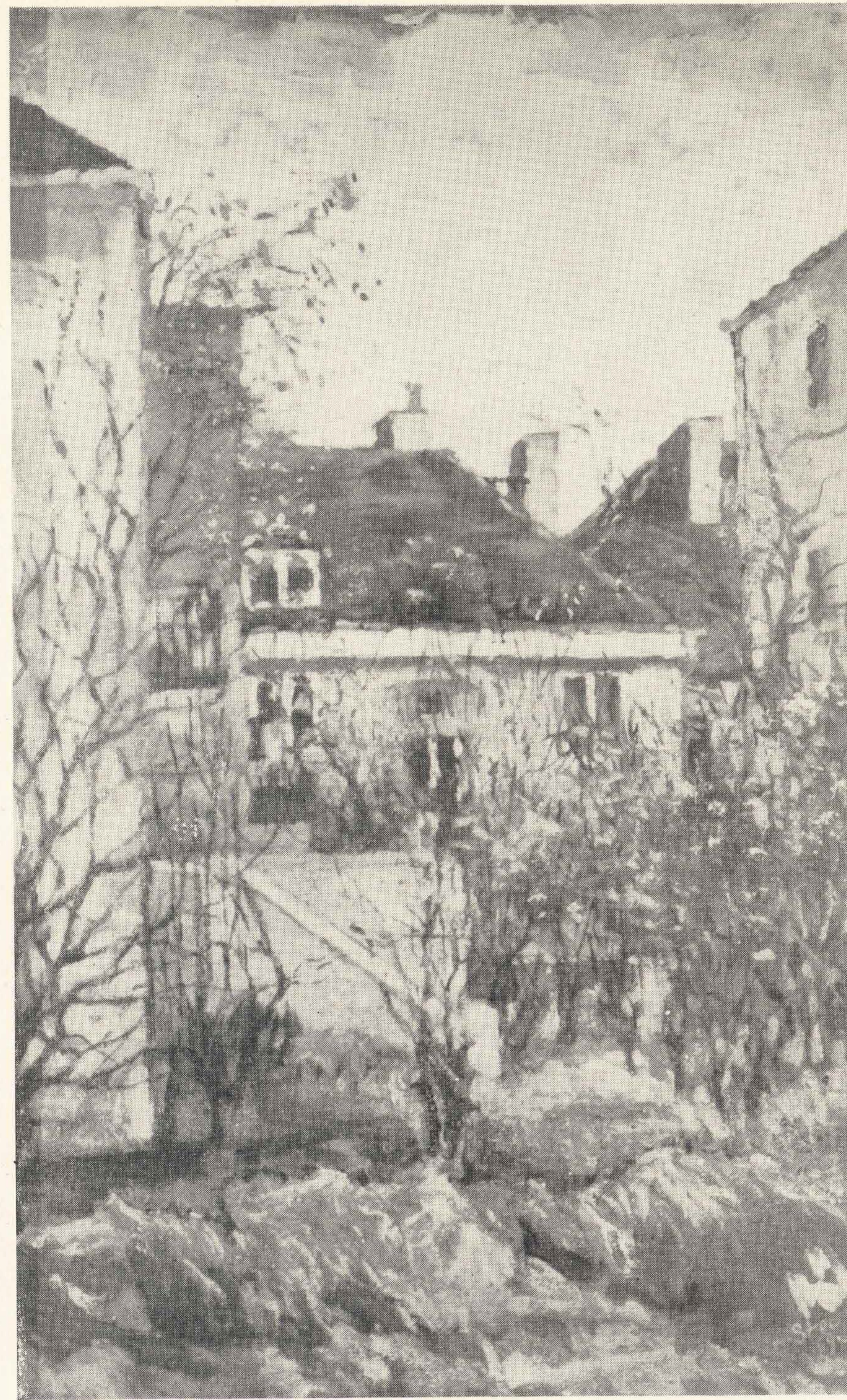
167. Józef Skrobiński, *Powróciliśmy*

171. Ryszard Skupin, *Na plaży*

175. Magdalena Spasowicz, Śródmieście

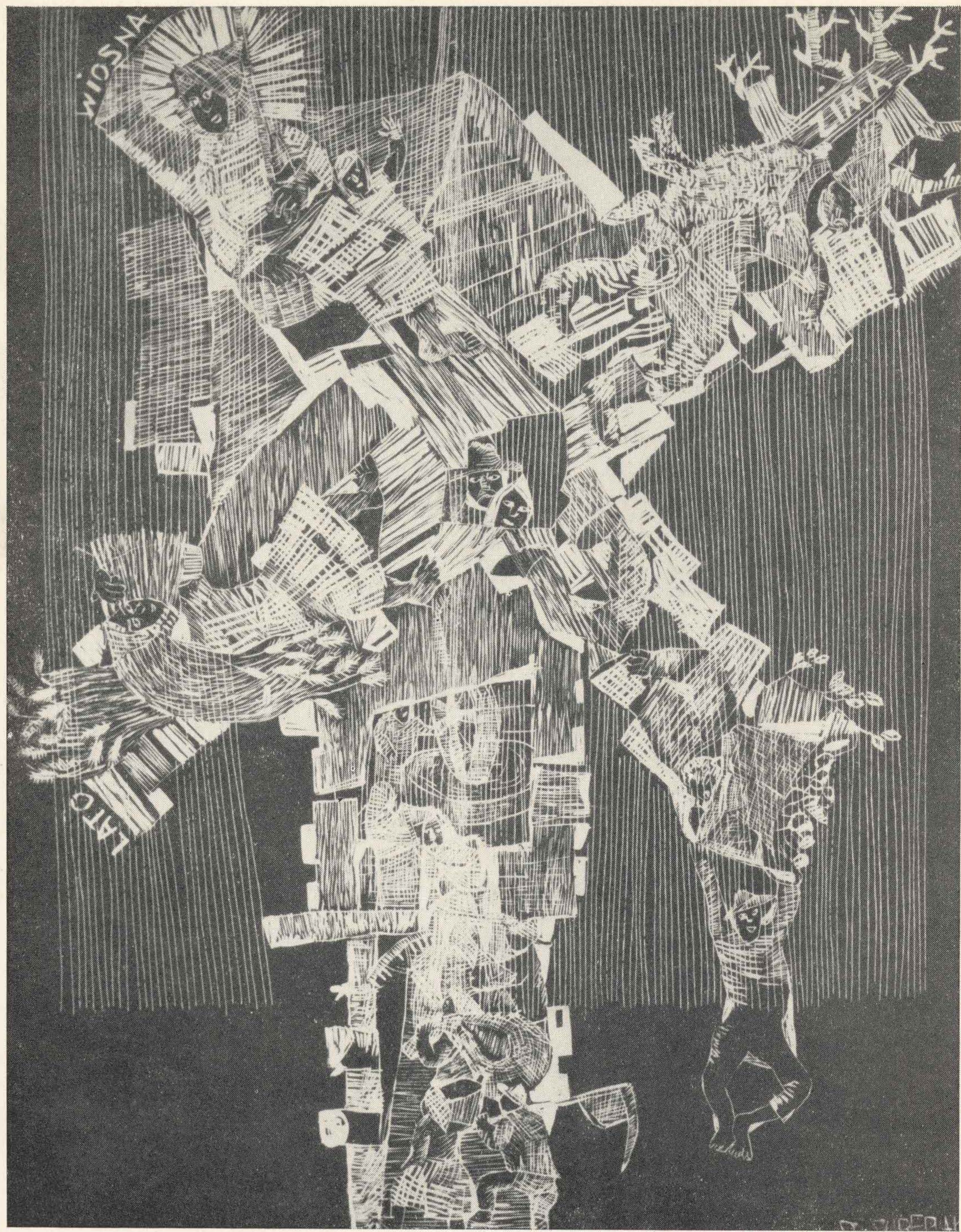
188. Eugeniusz Stec, Z okna pracowni — Jesień

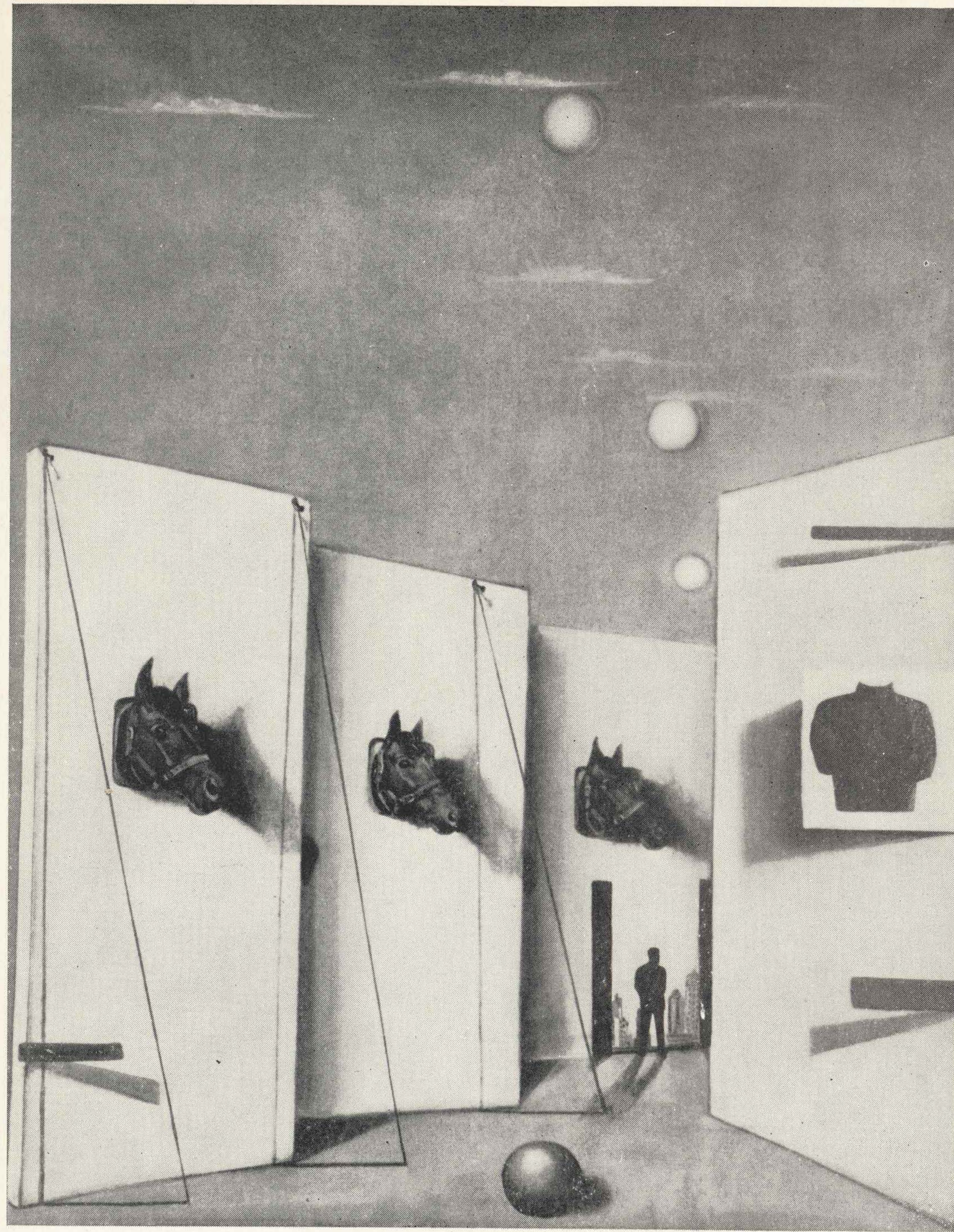
189. Ryszard Stryjec, *Nad morzem*

197. Helena Strzyż-Garbolińska, *Fabryka*

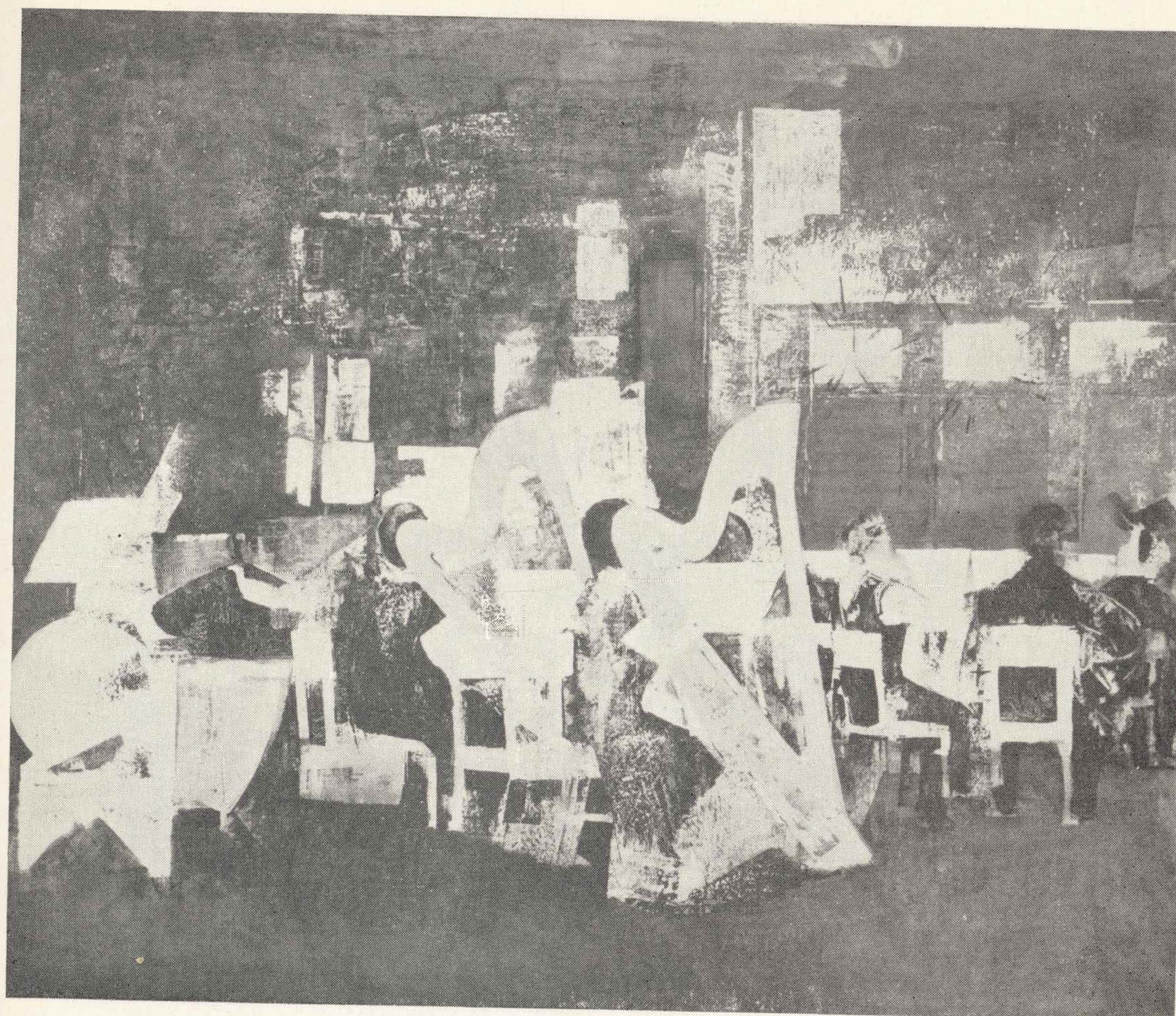
200. Stefan Suberlak, *Wiatrak*

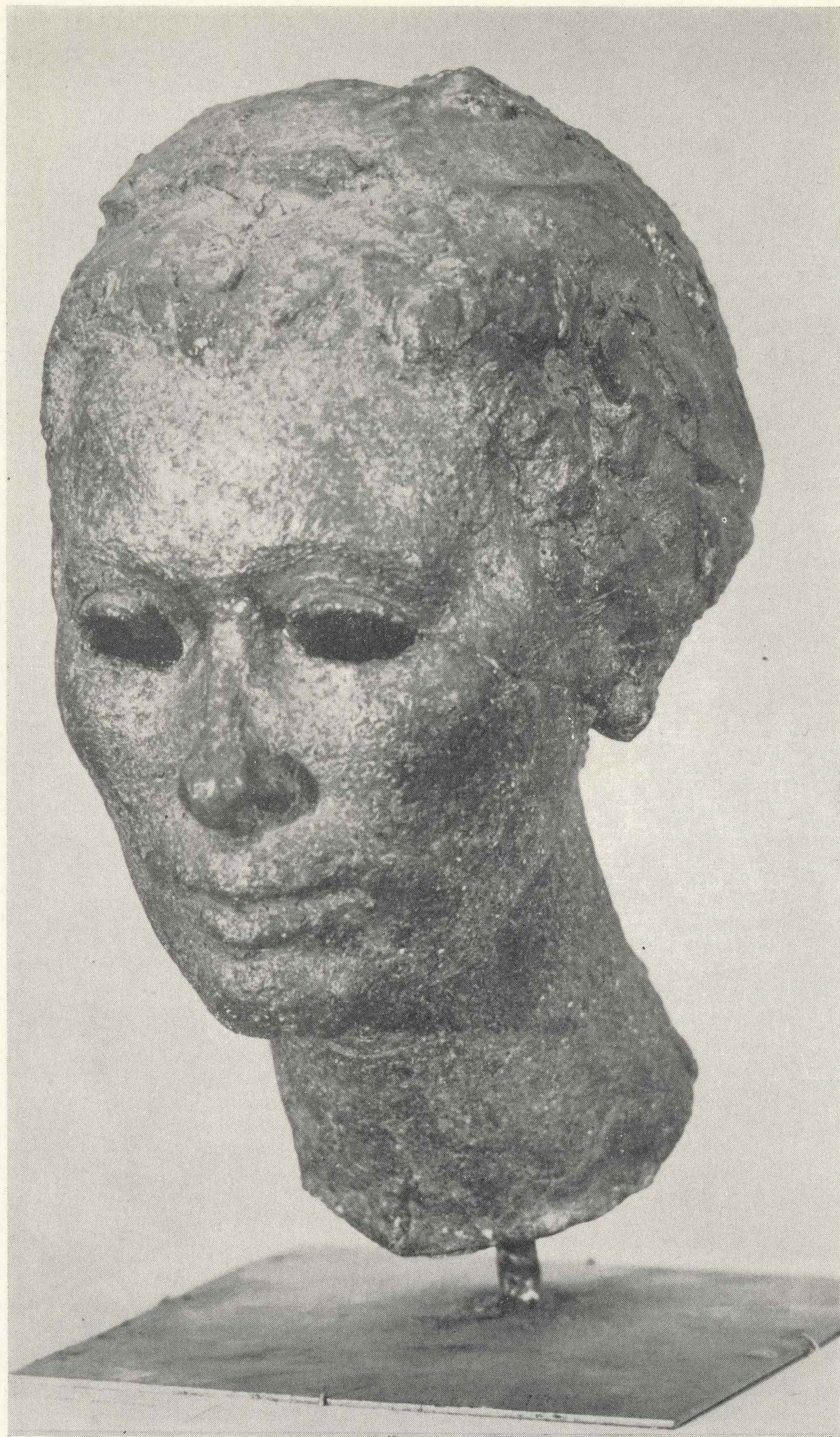
203. Barbara Szajdzińska-Krawczyk, *Przed burzą*

210. Elżbieta Szczodrowska, *Kobiety wietnamskie*

215. Kazimierz Śramkiewicz, *Filharmonia Leningradzka II*

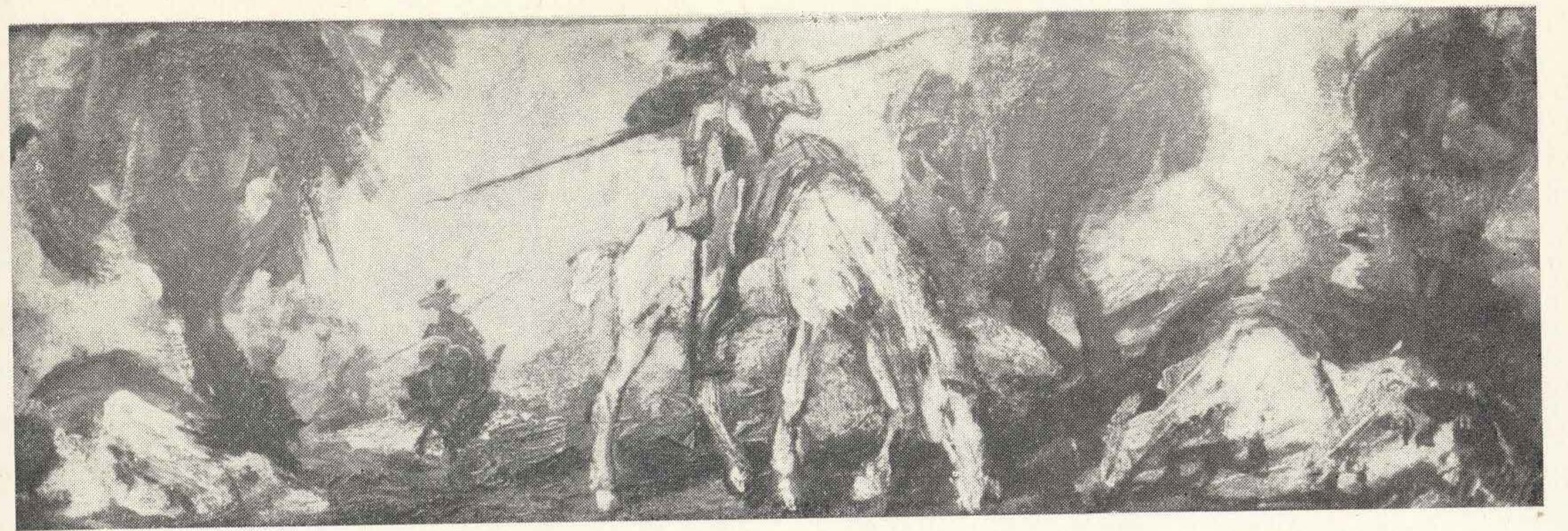
216. *Mieczysław Welter, Głowa*

218. *Bronisława Wilimowska, Warszawa 1970 — Ulica*

225. Aleksander Winnicki, *Stojąca pani*

233. Witold Zacharewicz, *Don Kichot w Sierra Morena*

238. Włodzimierz Zakrzewski, *Jabłonna — pałac*

243. Gustaw Zemła, *Juliusz Słowacki*

245. Mira Żelechower-Aleksiun, Jesień

JAN ALEKSIUN, Wrocław

1. Przedmieście, 1968, linoryt, 54×76
2. Nagrobek ojca, 1969, linoryt, 50×62
3. Seans, 1969, druk wypukły, 44×57
4. Koniec sezonu, 1969, linoryt barwny, 43×59
5. Piedestał, 1970, druk wypukły, 49×55

MIECZYŚLAW BARYŁKO, Gdańsk

6. Gdańsk, 1969, olej, 70×50
7. Martwa natura — Forum, 1969, olej, 50×69
8. Bomba kulkowa, 1969, olej, 85×99
9. Portret pani E., 1969, olej, 100×71
10. Martwa natura, 1969, olej, 76×100
11. Martwa natura z Madonną, 1969, olej, 76×100

OLGIERD BIERWIACZONEK, Katowice

12. Irena, 1969, olej, 80×60
13. Przedmioty, 1969, olej, 57×75
14. Przedmioty II, 1969, olej, 60×50
15. Dziewczynka z kokardką, 1970, olej, 60×40
16. Pejzaż, olej, 73×92
17. Chłopiec z książką, olej, 66×47

GABRIEL BRACHO, Wenezuela

18. Giraluna, litografia, 41×29
19. Boliwijscy górnicy, litografia, 44×30
20. Hirosima, collage, 102×84
21. Bez tytułu, akryl, 136×164
22. Martwa natura, akryl, 62×47
23. Bez tytułu, olej, 53×79
24. Wolność, olej, 130×165
25. Bez tytułu, akryl, 57×72

WIESŁAW GARBOLIŃSKI, Łódź

26. Martwa natura, 1969, olej, 145×145
27. Dziewczyna z parasolem, 1969, olej, 146×146
28. Akt, 1969, olej, 146×80
29. Martwa natura z czajnikiem, 1969, olej, 146×114
30. Warszawa wolna, 1969, olej, 150×150
31. W boju, 1969, olej, 160×140

STEFAN GARWATOWSKI, Warszawa

32. Getto — 1943, olej, 180×135

ELEONORA JAGACIAK-BARYŁKO, Gdańsk

33. W ogrodzie, 1967, rysunek tuszem, 57×44
34. Irysy, 1968, rysunek tuszem, 44×62
35. Nad morzem, 1969, olej, 60×81
36. Koncert, 1969, olej, 90×110
37. Las, 1969, olej, 69×91
38. Portret Wandy S., 1969, olej, 65×50
39. Pejzaż z Sopotu, 1969, rysunek piórkiem, tusz, 48×63
40. Pejzaż gdański, 1969, rysunek piórkiem, tusz, 50×65
41. Pejzaż z Osiek, 1969, rysunek piórkiem, tusz, 47×70
42. Las, 1969, rysunek piórkiem, tusz, 47×70
43. W Cetniewie, 1970, olej, 81×60

JANUSZ KACZMARSKI, Warszawa

44. Wnętrze z oknem, 1966, olej, 190×97
45. Wnętrze II, 1967, olej, 81×60
46. Wnętrze, 1969, olej, 83×81

ZDZISŁAW KAŁĘDKIEWICZ, Gdańsk

47. Kosmiczny poligon, 1969, olej, 70×150
48. Zachód ziemi, 1969, olej, 70×150
49. Ziemia, 1969, olej, 80×150
50. Nad ziemią, 1969, olej, 80×150

ALFONS KARNY, Warszawa

51. T. J. Konrad Korzeniowski (Conrad), gips patynowany, wys. 65
52. Piotr Curie, gips, wys. 91
53. Młody Dzierżyński, gips, wys. 86
54. Ignacy Józef Paderewski, brąz, wys. 87

TADEUSZ KOZŁOWSKI, Warszawa

55. Warszawa 1944, 1969, olej, 80×60
56. Domy przy ul. Magiera, 1969, olej, 46×61
57. Koncert, 1969, olej, 66×54
58. Koparka, 1969, olej, 60×81
59. Budowa, 1969, olej, 60×81

HELENA KRAJEWSKA, Warszawa

60. Kolekcjoner, 1967 — 1969, olej, 71×152
61. Podwale, 1969, 59×99,5
62. Na Podwalu, 1969, olej, 65×92
63. Kawiarnia na Nowym Mieście, 1969, olej, 106×86
64. Na Starówce, 1969, olej, 90×120

JULIUSZ KRAJEWSKI, Warszawa

65. Bajkał — Wielka ryba, 1969, olej, 91×60
66. Bajkał — Autostrada, 1969, olej, 72×100
67. Bajkał — Jeździec bajkalski, 1969, olej, 90×120
68. Lenin, 1969, olej, 120×90
69. Bajkał — Osada rybacka, 1969, olej, 50×73
70. Bajkał — Nastrój wieczorem, 1969, 60×91
71. Bajkał — Cerkiew w tajdze, 1969, olej, 54×72

PRZYBYSŁAW KRAJEWSKI, Wrocław

72. Tango dla białego konia, 1969, olej, 116×146
73. Zanikanie fizyczne, 1969, olej, 151×115
74. Requiem, 1969, olej, 100×150
75. Poemat o kozie, 1969, olej, 100×150
76. Ery, olej, 100×150

JERZY KRAWCZYK (1921—1969)

77. Cech kamieniarzy, 1959, olej, 130×160
78. Człowiek, 1962, olej, 117×138
79. Pracownia, 1965, olej, 100×127
80. Życie..., 1965, olej, 122×59
81. Klinika lalek, 1966, olej, 94×60
82. Brzydkie słowo, 1966, olej, 54×47
83. Akt, 1969, olej, 97×65
84. Akt, 1969, olej, 88×44

85. Przesyłka nieokreślona, olej, 67×99
86. Liza, olej, 95×67
87. Kompozycja geometryczna, olej, 90×57
88. Romeo i Julia, olej, 70×80
89. Akt, olej, 95×68
90. Teodor, olej, 78×41
91. Kompozycja z filiżanką, olej, 70×45

STANISŁAW KULON, Warszawa

92. Zmierzch, 1961, drewno, wys. 165
93. Protest, 1969, gips, wys. 90
94. Spóźniony protest, 1969, gips, wys. 75
95. Korczak, 1969, gips, wys. 70
96. Wyzwolona, 1969, gips, wys. 90
97. Zetlałe dzieciństwo, 1969, cement, wys. 70

KRYSTYNA LIBERSKA, Łódź

98. Morze, 1969, olej, 73×100
99. Druty, olej, 82×73
100. Pole, olej, 85×85
101. Zboże, olej, 100×73
102. Fabryka, olej, 105×80
103. Dachy, olej, 88×117

BENON LIBERSKI, Łódź

104. Miłość, 1969, olej, 153×190
105. Jestem w Warszawie mam, 1969, olej, 110×154
106. Górnik, 1969, olej, 135×189
107. Western, 1969, olej, 125×196
108. Lenin, 1969, olej, 148×120
109. Żyjesz kochany!, olej, 155×153

ANNA LISIEWICZ-GRUNDLAND, Warszawa

110. Wieczór I (Sezam), 1969, olej, 65×95
111. Wieczór II, 1969, olej, 95×65
112. Spacer przedszkolaków, 1969, olej, 65×95
113. Na przedmieściu, 1969, olej, 65×95
114. Ul. Stołeczna, 1969, olej, 65×95

STANISŁAW MICHAŁOWSKI, Gdańsk

115. Wraki I, 1968, olej tempera, 89×116
116. Okręty, 1968, olej tempera, 97×121
117. Za towarzysza, olej, 113×150

TEODOZJA MŁYNARSKA, Warszawa

118. Martwa natura z owocami, 1969, olej, 70×100
119. Martwa natura z rzeźbą, 1969, olej, 100×80
120. Przy nauce, 1970, olej, 100×80
121. Nowa Warszawa, olej, 100×135
122. Przyjaźń, olej, 135×100

JÓZEF MŁYNARSKI, Warszawa

123. Cmentarny wiatr, 1957, monotypia, 16,5×30
124. Na dachach Starówki, 1957, monotypia, 17×30
125. Nie przejdą, 1957, monotypia, 17×29,5
126. Śmierć nas tylko powstrzyma, 1957, monotypia, 17×29,5
127. Przyjacielskie ramię, 1957, monotypia, 17×29,5

128. Kamienie wołać będą, 1957, monotypia, 17×29,5
129. Na nową pozycję, 1957, monotypia, 17×29,5
130. Powrót do żywych, 1957, monotypia, 17×29,5
131. Płomień i pieśń, 1957, monotypia, 29,5×17
132. Walka o życie, 1957, monotypia, 17×29,5
133. Gdzie my żyjemy, 1957, monotypia, 17×29,5
134. Na Starym Mieście, 1969, olej, 100×70
135. Warszawa 1944, 1969, olej, 100×200
136. Żołnierz PRL, olej, 100×70
137. Operacja Wiślańsko-Odrzańska, Nowogrodziec, 1969, olej, 70×100
138. Turoszów, 1969, olej, 70×100
139. Warszawa — 1945 rok, olej, 100×200
140. Nie nasze niebo, akwaforta, 24,5×17,5

URSZULA NOWOCIEŃ-STEWULA, Warszawa

141. Przemysł IV, olej, 100×70
142. Przemysł V, olej, 100×70
143. Przemysł VI, olej, 100×70
144. Przemysł VII, olej, 74×48
145. Przemysł VIII, olej, 110×70

RAFAŁ POMORSKI, Katowice

146. Pejzaż, 1968, olej, 75×92
147. Huta, olej, 73×92
148. Pejzaż, olej, 58×75
149. Kompozycja, olej, 65×45

LESZEK RÓZGA, Łódź

150. Odpoczynek, 1968, rysunek pędzlem tusz, 40×39
151. Plotka, 1968, rysunek pędzlem tusz, 42×41
152. Rozterka, 1968, rysunek pędzlem tusz, 41×41
153. Przenikanie VII — Uciezki nie będzie, 1969, akwaforta barwna, 65×50
154. Przenikanie VIII — Zwierzenie, 1969, akwaforta akwatin-ta, 65×50
155. Udręka, 1969, akwaforta, 25×25
156. Karuzela II, 1969, sucha igła, 21,5×24
157. Intymność, 1969, akwaforta, 24,5×27
158. Przenikanie VI, Jurkowi K. dedykuję, 1969, akwaforta, 50×65
159. Taniec z maskami, 1969, sucha igła, 25,7×21
160. Solarium I, 1969, rysunek piórkiem tusz, 39,5×49,5
161. Solarium II, 1969, rysunek piórkiem tusz, 41×55
162. List, 1969, rysunek piórkiem tusz, 40×47
163. Śmierć poety, 1969, rysunek piórkiem tusz, 41×48

JÓZEF SKROBIŃSKI, Łódź

164. Łódź 29 — Włókniarki, olej, 114×146
165. Podorywka, olej, 114×146
166. Pejzaż z drzewami, olej, 114×146
167. Powróciliśmy, olej, 114×130
168. Łódź 69 — Na budowie, olej, 146×114
169. Wyrobisko wybierkowe, olej, 114×146

RYSZARD SKUPIN, Poznań

170. Rawa Mazowiecka, 1968, olej, 80×100

171. Na plaży, 1969, olej, 60×100
172. Karwia, 1969, olej, 50×100

MAGDALENA SPASOWICZ, Warszawa

173. Pejzaż podmiejski, 1969, akryl, 54×73
174. Zakopane, 1969, akryl, 54×73
175. Śródmieście, 1969, akryl, 73×54
176. Drezno, 1969, akryl, 54×73
177. Plac Zamkowy, 1969, akryl, 54×73
178. Ul. Targowa, 1969, akryl, 54×73
179. Ulica na Pradze I, 1969, gwasz, 31×44
180. Wiosna na Pradze, 1969, gwasz, 31×44
181. Ulica na Pradze II, 1969, gwasz, 30×44
182. Kazimierz, 1969, gwasz, 31×44
183. Ulica na Pradze III, 1969, gwasz, 31×44
184. Konie w Kazimierzu, 1969, gwasz, 44×31

EUGENIUSZ STEC, Warszawa

185. Martwa natura kuchenna III, 1968, olej, 61×80
186. Wisła V, 1969, olej, 78×78
187. Puszcza Kampinowska I, 1969, olej, 61×64
188. Z okna pracowni — Jesień, 1969, olej, 104×61

RYSZARD STRYJEC, Gdańsk

189. Nad morzem, 1969, rysunek tuszem, 42×50
190. Gdańsk I, 1969, rysunek tuszem, 43×46
191. Gdańsk II, 1969, rysunek tuszem, 50×42
192. Z cyklu: Don Kichot, 1969, rysunek tuszem, 44×47
193. Z cyklu: Don Kichot, 1969, rysunek tuszem, 39×44

HELENA STRZYŻ-GARBOLIŃSKA, Łódź

194. Martwa natura (interpretacja W. C. Hedy), olej, 131×115
195. Martwa natura (wg. W. C. Hedy), olej, 97×146
196. Wnętrze fabryki, olej, 146×114
197. Fabryka, olej, 130×97

STEFAN SUBERLAK, Katowice

198. Z pola, 1966, linoryt, 60×80
199. Przemiany II, 1967, litografia, 71×55
200. Wiatrak, 1969, linoryt, 74×57
201. Dojenie, 1969, litografia, 76×65
202. Na jarmark 7, 1969, litografia, 67×53

BARBARA SZAJDZIŃSKA-KRAWCZYK, Łódź

203. Przed burzą, 1969, olej, 84×66
204. Kompozycja z pionkiem, 1969, olej, 82×65
205. Kompozycja II, olej, 85×66
206. Szach — mat, olej, 92×65

ELŻBIETA SZCZODROWSKA, Gdańsk

207. Na drutach, cement, płaskorzeźba, 144×70
208. Adam i Ewa, cement, wys. 64, dł. 108, szer. 66
209. Adam i Ewa, cement, wys. 41, dł. 89, szer. 48
210. Kobiety wietnamskie, cement, 62×56
211. Pojmana, cement, wys. 45, dł. 110, szer. 46

KAZIMIERZ ŚRAMKIEWICZ, Gdańsk

212. Kwintet zielony I, 1967-1969, olej, 70×100
213. Wiolonczele i kontrabasy, 1969, olej, 96×100
214. Jazz II, 1969-1970, olej, 140×98
215. Filharmonia Leningradzka II, 1969-1970, olej, 127×153

MIECZYŚLAW WELTER, Warszawa

216. Głowa, terakota, wys. 33

BRONISŁAWA WILIMOWSKA, Warszawa

217. Warszawa Miasto Bohater, 1969, olej, 120×70
218. Warszawa 1970 — Ulica, olej, 120×70
219. Port Bajkał I, olej, 57×73
220. Port Bajkał II, olej, 57×73
221. Irkuck, olej, 120×70
222. Czasy wojny, 1969, olej, 46×65

ALEKSANDER WINNICKI, Warszawa

223. W parku, 1969, olej, 46×65
224. Przy zegarze, 1969, olej, 36×65
225. Stojąca pani, 1969, olej, 60×45
226. Pod żyrandolem, olej, 55×30
227. Trzy kobiety, 1969, olej, 46×65
228. Kobieta w czerwonej bluzce, olej, 46×65

WITOLD ZACHAREWICZ, Kraków

229. Śmierć Don Kichota, olej, 90×120
230. Don Kichot w zajeździe, olej, 60×90
231. Rycerz smętnego oblicza, olej, 65×82
232. Oswobodzenie Krakowa, olej, 20×82
233. Den Kichot w Sierra Morena, olej, 20×60

WŁODZIMIERZ ZAKRZEWSKI, Warszawa

234. Aleja w Łańcucie, 1966, olej, 45×34
235. Notre-Dame de Paris, 1967, olej, 100×73
236. Perugia — Piazza il Novembre, 1968, olej, 65×92
237. Cannes — Les Allées, 1968, olej, 65×92
238. Jabłonna — pałac, 1969, olej, 65×92
239. Paris — place de la Sorbonne, 1969, olej, 73×100
240. Wierzby — Jabłonna, 1969, olej, 65×81

GUSTAW ZEMLA, Warszawa

241. Świerczewski, 1968, gips patynowany, wys. 98
własność Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie
242. Aleksander Zelwerowicz, gips patynowany, wys. 105
własność Muzeum Teatralnego w Warszawie
243. Juliusz Słowacki, gips, wys. 114

MIRA ŻELECHOWER-ALEKSIUN, Wrocław

244. Wiatr na plaży, 1968, olej, 100×120
245. Jesień, olej, 100×120
246. Rodzice, olej, 100×120
247. Brama, olej, 120×100
248. Panny świąteczne, olej, 120×100

Komisarz wystawy: Juliusz Krajewski
Projekt ekspozycji: Juliusz Krajewski
Projekt plakatu: Tadeusz Jodłowski
Opracowanie graficzne katalogu: Jerzy Treutler
Redakcja katalogu: Ada Potocka (CBWA)
Zdjęcia: Zygmund Gamski, Leonard Sempoliński

Nakład: 400 egz.

Druk, im. Rew. Paźdz.
zam. 558/70. K-9

Cena 20 zł.

